

Warszawa, dnia 04 grudnia 2025 r.

**Opinia Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji
Krajowej Rady Radców Prawnych
dotycząca projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości
zmieniającego rozporządzenie w sprawie rejestru fundacji
rodzinnych (B883)**

Wstęp

Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych przedstawia stanowisko dotyczące projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 listopada 2025 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rejestru fundacji rodzinnych (dalej: „Projekt”).

Projekt został opracowany w oparciu o art. 127 ustawy o fundacji rodzinnej i częściowo odpowiada na postulaty interesariuszy – pełnomocników, fundatorów i uczestników obrotu gospodarczego.

Co do zasady popieramy kierunek zaproponowanych zmian, podkreślając jednocześnie konieczność nowelizacji ustawy o fundacji rodzinnej celem zapewnienia pełnej skuteczności projektowanych rozwiązań.

1. Konieczność zmian ustawowych – projekt rozporządzenia nie umożliwia wykorzystania danych pobranych ze strony sądu do wszelkich czynności obrotu gospodarczego, w szczególności czynności notarialnych

Projekt przewiduje możliwość samodzielnego pobierania informacji z rejestru w formie elektronicznej. Dodanie § 30a ma umożliwić uzyskanie wydruku komputerowego odpowiadającego treści odpisu lub zaświadczenia. Jednak wydruk

taki – jako nieposiadający waloru dokumentu urzędowego – nie będzie mógł zostać wykorzystany w czynnościach notarialnych, takich jak: założenie fundacji rodzinnej, zmiana statutu, zbycie lub wniesienie mienia.

Dlatego konieczna jest nowelizacja na gruncie ustawowym, która:

- nada dokumentom pobieranym z systemu walor dokumentu urzędowego (vide art. 4 ust. 3 oraz art. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 869 z późn. zm.);
- umożliwi ich wykorzystanie w obrocie prawnym, w tym w czynnościach notarialnych.

Bez tej zmiany regulacja zawarta w Projekcie będzie miała jedynie charakter informacyjny.

2. Konieczność zapewnienia publikacji danych w czasie rzeczywistym – ochrona unikalności nazw fundacji rodzinnych

Projekt zakłada publikowanie informacji z rejestru fundacji rodzinnych na stronie internetowej sądu.

OBSiL KRRP popiera ten kierunek, lecz zwraca uwagę, że informacje te nie będą publikowane w czasie rzeczywistym. Brak bieżącej aktualizacji może prowadzić do problemów praktycznych:

- kolizji nazw fundacji rodzinnych,
- składania wniosków z nazwą już zajętą,
- wydłużenia postępowań rejestrowych.

Aby temu zapobiec, pożądane jest wprowadzenie publikacji danych – analogicznie do CEIDG, KRS oraz rejestru beneficjentów rzeczywistych.

3. Poparcie dla elektronicznych odpisów, wyciągów i zaświadczeń

Projekt przewiduje możliwość uzyskiwania odpisów, wyciągów, zaświadczeń oraz informacji w formie elektronicznej.

OBSiL w pełni popiera te zmiany, wskazując jednocześnie, aby w rozporządzeniu doprecyzować, że informacje o fundacjach rodzinnych wpisanych do rejestru udostępnia się bezpłatnie (vide art. 4a ust. 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 869 z późn. zm.) Przyczynią się one do:

- przyspieszenia obsługi wniosków,
- zmniejszenia obciążenia sądu (brak wysyłek papierowych),
- ułatwienia dostępu do danych.

Uzyskanie odpisów, wyciągów, zaświadczeń oraz informacji w formie elektronicznej jest zgodne z postulatem uczestników obrotu oraz z kierunkiem rozwoju administracji cyfrowej.

4. Integracja rejestru fundacji rodzinnych z Krajową Ewidencją Podatników, krajowym rejestrem urzędowym podmiotów gospodarki narodowej, Krajowym Rejestrem Karnym oraz bazą adresów elektronicznych.

Celem harmonizacji postępowania i ujednolicenia przepisów w zakresie pozyskiwania informacji przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim jako sądu rejestrowego, postuluję się wprowadzenie:

- automatycznego uzyskania numeru NIP oraz REGON przez fundację rodzinną z momentem wpisu oraz powiązania danych z Krajową Ewidencją Podatników oraz krajowym rejestrem urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (vide art. 20 ust. 1a ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 869 z późn. zm.);

- niepobierania opłat za zgłoszenie numeru NIP oraz REGON do rejestru (vide art. 20 ust. 1d ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 869 z późn. zm.);
- automatycznego uzyskania adresu do doręczeń przez fundację rodzinną z momentem wpisu (vide art. 20 ust. 1aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 869 z późn. zm.)
- umożliwienia weryfikacji przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim członków organów fundacji rodzinnej w zakresie braku prawomocnego skazania za przestępstwa określone w art. 228–231 oraz w przepisach rozdziałów XXXIII–XXXVII ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 383) (art. 57 ust. 2 oraz art. 67 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326 z późn. zm.) w Krajowym Rejestrze Sądowym, co spowoduje brak konieczności przedkładania zaświadczeń o niekaralności członków organów fundacji rodzinnej (vide art. 4d ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 869 z późn. zm.)

5. Możliwość uzyskania elektronicznego dostępu do akt postępowania

Postuluje się również zmianę brzmienia art. 113 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326 z późn. zm.) „*w obecności pracownika sądu rejestrowego*” na „*za zgodą sądu*” – dzięki czemu możliwe będzie uzyskiwanie elektronicznego dostępu do akt rejestrowych za pomocą systemu, po uzyskaniu zgody sądu, czyli po uzyskaniu hasła do akt (tak jest m.in. w przypadku akt Krajowego Rejestru Sądowego, które są w toku postępowania i tylko po uzyskaniu zgody i hasła można mieć do nich wgląd).

Podsumowanie

Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych co do zasady popiera kierunek Projektu, w szczególności:

- rozszerzenie dostępności dokumentów elektronicznych;
- możliwość składania wniosków drogą elektroniczną;
- udostępnianie informacji w formie wydruku komputerowego.

Jednocześnie akcentujemy konieczność nowelizacji ustawy o fundacji rodzinnej wraz z Projektem, aby:

1. umożliwić wykorzystanie dokumentów pobieranych elektronicznie w czynnościach obrotu, w tym czynnościach notarialnych;
2. zapewnić publikację danych z rejestru w czasie rzeczywistym;
3. zagwarantować bezpieczeństwo obrotu oraz pełną efektywność nowych rozwiązań;
4. ustandaryzować proces rejestracji fundacji rodzinnych w stosunku do krajowego rejestru sądowego i wprowadzić automatyzację w obrębie przekazywania danych w zakresie numeru NIP, REGON, elektronicznego adresu do doręczeń oraz informacji z Krajowego Rejestru Karnego.

Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych deklaruje dalsze wsparcie merytoryczne w pracach legislacyjnych.

Autorzy opinii:

r.pr. Jacek Miłaszewski

r.pr. Piotr Aleksiejuk